

Já tomu nerozumím (a proto je to špatné)

Zamračená žena věší prádlo a hlavou se jí honí nepříjemné myšlenky: „Co na tom vidíš? Vždyť je to nebetyčná hloupost a ještě kvůli tomu o víkendu dříve vstává!“ Žena nemůže pochopit, proč její muž sedí před televizní obrazovkou a hledí na urvaná auta jezdící stále dokola. Ten sportovní přenos jí nedává smysl, nudná – ba co více – přímo hloupá podívaná. Přemýšlíte, o čem je řeč? O královně motorsportu – Formuli 1 (někteří říkají, je to vůbec ještě sport?) Auta běsní na dráze už hodinu, žena je čím dál víc nevrlejší a muž čím dál víc nadšenější, neboť jeho favorit se dostal na druhé místo a reálná šance na vítězství není v nedohlednu. V zápalu nadšení muž nereaguje na volání k obědu a to ženu popudí až na samou hranici snesitelnosti. Jistě, její muž je přece muž a má k technice blíže než ona, ale tenhle fanatismus? A do toho si muž ještě dovolí ženu zvat, aby se podívala s ním. Nemíním se v této filozofické úvaze zabývat kvalifikovanými rozdíly mezi muži a ženami, ani paušalizovat, jaký je muž a jaká žena, protože každá osoba je jedinečná a její charakteristika se nemusí shodovat s tím, co píšou moudré knihy. O muži a ženě v článku píšu obecně. Ráda bych nabídla na věc (nejen tuto) jiný úhel pohledu.

Co způsobuje nadšení muže a nevrlost ženy? Kromě mužova technického zaměření, lásce k adrenalinu a vůbec toho, jak dnešní moderní knihy charakterizují muže, se domnívám, že je zde ještě jeden fakt, který se s tím vším nevyklučuje – muž rozumí. Kromě toho, že žena může být utahaná z dětí, práce, dělání se s obědem, se domnívám, že je zde ještě jeden fakt – žena rozumět nechce. Žena reaguje na nabídku pozvání k televizi agresivně, jelikož si myslí, že její muž u obrazovky marní drahocenný čas, který by mohl věnovat třeba již dva týdny odložené opravě prkynka u WC. Žena, které technika není blízká, v závodu F1 vidí pouze zaprášená auta a ničení ozónu a „pitomé“ fanoušky na tribunách. Toto smýšlení jí chťe nechtě napovídá, že i její muž je stejně „pitomý“, aniž by si uvědomovala, že si to vlastně myslí. Co se to nenápadně vkradlo do ženiny hlavy? Tato žena nestojí o porozumění věci, protože ví, že F1 je celá hloupá a ona přece ví své. Samozřejmě, stejný princip platí i opačně – muž třeba nechce pochopit manželčin koníček vyšívání – místo toho by se dal uvařit náročnější slavnostnější oběd... Často přemýšlím nad tím, proč jako lidé tak snadno odsoudíme to, čemu nerozumíme – i z duchovního hlediska. Proč jsme uzavřeni ve „svém nejlepším světě“ a nemáme odvahu překročit jeho hranice. Pak je ovšem otázkou, proč si obzor rozšiřovat - jak to můžeme udělat, když krokem ze svého dokonalého světa přijdeme do světa nedokonalého, ba co více – mnohem horšího. Něco nás může ohrozit, je to svět nebezpečný a zrádný a ještě by nás odvedl od „spásy“, od nikoho se už nemáme co učit. Nejedná se tedy o rozšíření obzoru, ale právě naopak, vstoupili jsme do slepé uličky. Přemýšlím, co takový způsob uvažování přináší: řekla bych, že pohrdání vším, čemu nerozumím, vědomí vlastní dokonalosti – a tím i uzavřenosti, strach z neznámého, snahu řídit chování druhých. I Boha chceme uzavřít do škatulky dogmatu, přes které nejede vlak. Víme vždy, jak se Bůh zachová a jak by se chovat měl, přesto nás někdy pořádně vyvede z míry. Víme, proč se někomu přihodí tragická událost a jinému ne. Jsme překvapeni, když Duch Boží oslovuje i ty, kterými pohrdáme. Sedíme ve tmě, kdežto za obzorem už svítá, a tak si pro jistotu ještě zavřeme oči, aby nás Slunce neoslepilo. Nemusíme mít ale strach, přes zavřené oči se ani Slunce nedostane, i když můžeme vnímat, jak se nám Jeho paprsky pokoušejí ukázat, jaké je. Bůh je mnohem pestřejší

(jak byl název jedné akce) než jakým jsme si ho udělali my lidé. Co by přimělo ženu, aby aspoň na chvíli přijala pozvání k zasednutí k televizní obrazovce k F1 se svým mužem? Domnívám se, že by to byla snaha pochopit, co na těch autech vidí, a vědomí, že i jeho svět má smysl (možná ještě větší, než se ženě zdá). Postupně by se dozvěděla, který jezdec to s autem umí, kdo je taky dobrý, možná lepší, ale měl smůlu, že v kabině auta se jezdec doslova vaří, musí přizpůsobit rychlost auta jeho možnostem, pneumatikám, pohonným hmotám, týmové režii, že existuje nějaká taktika před závodem, že i tam hrají svou roli sponzoři, co je to Safety car, průjezd boxovou uličkou, pit stop, jakou roli hraje počasí, náhoda, um pilota F1 atd. Dozví se, který jezdec dokáže se svým autem divy, přestože soupeř má lepší auto (a jeho úspěch se nemusí vždy přičítat satanovi). Pokud má žena snahu, otevírá se jí jiný svět. Nikdo po ní nechce, aby mu rozuměla úplně a ani aby byla stejně zapálený fanoušek jako její muž. Nechce se po ní ani to, aby najednou rozuměla technice a oblíbila si ji. Nejdůležitější je, že z hromady řvoucích aut a lidí bez mozku v nich se najednou vyklubou umělci, kteří to mají v hlavě srovnané víc než dost (výjimka potvrzuje pravidlo), F1 dostane svou tvář, lidé na tribunách již nejsou „pitomci“, a konečně, ani její muž není tak hloupý, jak se zdál. Žena tak může zjistit, že ona není tou mírou, která určuje, co je dobré, a co ne. V lepším případě si přizná, že hloupá byla ona, protože odsuzovala, co neznala. Nejdůležitější je její snaha pochopit a rozumět, přestat ze sebe dělat normu pro okolní svět, přestat uzavírat druhé lidi do zavřených škatulek, které pak už neotevře. Bůh také ke každému člověku přistupuje jinak, On chápe a rozumí, snaží se nás zachránit od soustředěnosti na sebe, od sebe samých; není majetkem jen nějaké skupiny lidí, otevírá nám oči, aby se tma, ve které sedíme, rozplynula, abychom se s Ním vydali za obzor našeho myšlení, pocitů a toužili Ho poznávat víc a víc. I když se nám zdá, že se všichni musí řídit podle nás a že máme pravdu, ve skutečnosti nás toto myšlení svazuje, a my ani nevíme, že jsme dobrovolně spoutaní. Rozhodněme se dát Bohu šanci, On je ta Pravda, která nás osvobodí.

Lída Rohalová